Raadsvoorstel

Onderwerp	Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP)	Behandelaar:	Beleidsadviseur huisvesting, financiën, beleidsadviseur jeugd en onderwijs
Datum	8 april 2025	Emailadres:	
Portefeuillehouder	J.W. Simonse	Zaaknummer:	129859 (zaaknummer 2021)
		Bijlagen	1

Onderwerp:

Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP) 2021 - 2041 (Herijking2024)

Te nemen besluit:

1 Vaststellen van het integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP) 2021 - 2041 (herijking 2024), hierna te noemen IHP 2024.
2 Voorstellen de extra benodigde financiële middelen, voor de reserve onderwijshuisvesting, jaarlijks af te wegen bij de perspectiefnota.

Inleiding:

Het IHP 2024 vormt de basis voor toekomstbestendige onderwijshuisvesting in Elburg. Het stelt de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties in staat om strategische keuzes te maken en proactief beleid te voeren, zowel op korte als lange termijn. Het biedt een meerjarig beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid inclusief een financieel kader waarop het eigen (investerings-)beleid kan worden afgestemd. Het IHP wordt normaal gesproken elke vijf jaar herijkt, om aan te blijven sluiten op de actuele behoeften en ontwikkelingen. Deze tussentijdse herijking is nodig gezien de vele ontwikkelingen en het financieel perspectief.

Beoogd effect:

Een actueel IHP dat aansluit op de op handen zijnde wetswijzigingen. Het biedt een duurzame en toekomstgerichte aanpak voor onderwijshuisvesting in Elburg (2025-2041) en bevat een financieel toetsingskader voor de projecten. Daarnaast draagt het IHP 2024 bij aan kwalitatief en passend onderwijs, dat is afgestemd op de behoeften van leerlingen.

Argumenten

1.1 Herijking van het IHP is nodig

De herijking van het IHP is nodig vanwege veranderingen in wet- en regelgeving, stijgende bouwkosten en nieuwe financiële inzichten. Bovendien veranderen de leerlingaantallen en de ruimtelijke verdeling van scholen, wat de aanpassing van de huisvestingsplannen noodzakelijk maakt. Ook zijn er nieuwe eisen en ambities op het gebied van duurzaamheid, zodat schoolgebouwen toekomstbestendig blijven. Door deze herijking sluit het IHP beter aan op zowel de landelijke als lokale ontwikkelingen en blijft het een goed sturingsmiddel voor de gemeente.

1.2 *Er is draagvlak bij de scholen en opvangorganisaties*
Het voorliggende IHP 2024 is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met schoolbesturen en opvangorganisaties. Deze zijn vertegenwoordigd in de werkgroep Huisvesting binnen het samenwerkingsprogramma Jeugd Elburg Samenwerken (JES). Vanuit deze werkgroep is gezamenlijk gewerkt aan de uitgangspunten en inhoud van het plan. JES biedt een bredere context waarin alle thema's rondom jeugd een plek krijgen, wat bijdraagt aan een integrale benadering van onderwijshuisvesting in Elburg.

1.3 Geactualiseerd toetsingskader voor projecten
Een vastgesteld IHP vormt de basis voor het beschikbaar stellen van financiële middelen op de afgesproken momenten, wanneer een schoolbestuur hierom vraagt. Voordat deze middelen daadwerkelijk beschikbaar komen, wordt de bijbehorende businesscase eerst voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming. Pas na goedkeuring door de raad worden de benodigde financiële middelen toegekend.

2.1 De reserve onderwijshuisvesting raakt uitgeput na 2036
Door hogere onttrekkingen raakt de reserve onderwijshuisvesting naar verwachting in 2036 uitgeput. Ondanks fasering en verlengde afschrijvingstermijnen in het IHP 2021, blijkt het gemeentelijke budgetplafond niet toereikend door stijgende bouwkosten en urgente opgaven. Dit is een landelijke uitdaging waar veel gemeenten met verouderde scholen mee te maken hebben.

Kanttekeningen

1.1 Voorgenomen activiteiten concretiseren
Het IHP 2024 bevat globale ramingen van de totale investeringskosten, inclusief een extra opslag van 25% voor bijkomende kosten zoals tijdelijke huisvesting en locatie gebonden uitgaven. Deze opslag is een inschatting en kan per project variëren. De exacte financiële bijdragen van schoolbesturen en andere betrokken partijen worden per businesscase verder uitgewerkt. Aangezien de uitwerking van deze businesscases nog volgt, is besluitvorming over specifieke projecten en financiering nu nog niet aan de orde. Elk project wordt afzonderlijk voorgelegd aan de gemeenteraad ter goedkeuring.

1.2 Beschikbaarheid financiële middelen gemeente
Tijdens de looptijd van het IHP 2024 kunnen verschillende factoren invloed hebben op de benodigde gemeentelijke middelen. Denk hierbij aan rentewijzigingen, stijgende of dalende bouwkosten, beschikbare subsidies, wetswijzigingen, of aanpassingen in de plannen waarop het IHP 2024 is gebaseerd.

1.3 Afweging tussen ambitie en financiële haalbaarheid
Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is een beleidsplan voor onderwijshuisvesting. Langjarige financiële vastlegging is niet verplicht. Het huidige voorstel vraagt om een financiële inzet over 16 jaar, gebaseerd op het ambitieuze scenario. Er is echter ook een basisscenario denkbaar, dat structureel circa € 200.000 per jaar voordeliger is. In dat scenario vervallen de nieuwbouwplannen voor de CNS en de Agnietenschool.
Volgens het wetsvoorstel over onderwijshuisvesting moeten gemeenten de financiering voor vier jaar vastleggen, met een doorkijk naar minimaal 16 jaar. Het IHP is gestoeld op de onderwijsvisie van de gemeente Elburg, waarin beleidskeuzes zijn gemaakt die tot hogere kosten leiden. Voorbeelden zijn het waarborgen van keuzevrijheid voor ouders op basis van denominatie en het vermijden van een leerlingenstop per school.

2.1 Per project besluitvorming
Dit voorstel vraagt uw raad om een besluit over de inhoud van het IHP 2024, zonder directe goedkeuring van de financiering. Voor elk project wordt afzonderlijk een voorstel ingediend waarin uw raad wordt gevraagd een besluit te nemen over de benodigde middelen. Door per project een apart voorstel voor te leggen, waarborgen we dat uw raad steeds opnieuw kan afwegen hoe het IHP 2024 wordt vertaald naar concrete projecten en welke financiële bijdrage daarbij passend is.

Financiën

Reserve onderwijshuisvesting
In de gemeente Elburg worden de kapitaallasten voor renovatie en nieuwbouw van onderwijshuisvesting gedekt vanuit de reserve onderwijshuisvesting. De financiële planning van deze reserve loopt tot 2041, met als uitgangspunt dat de reserve gedurende deze periode niet negatief mag worden.

Verschillende factoren zorgen voor een stijgende financiële druk op de reserve, waaronder:

- Stijging van bouwkosten: Door algemene prijsstijgingen in de bouwsector nemen de kosten toe.
- Uitbreiding van het Van Kinsbergen College (VKC): Extra investeringen zijn nodig voor de uitbreiding van het VKC.
- Nieuwbouw van de Horstkamp en verplaatsing van de Agnietenschool: De nieuwbouw en verhuizing van scholen leiden tot hogere kapitaallasten.

Door deze ontwikkelingen dreigt de reserve, die oorspronkelijk tot 2041 op peil zou blijven, al in 2036 negatief te worden. Dit vraagt om een heroverweging van de financiële dekking en mogelijke aanvullende maatregelen om de haalbaarheid van de onderwijshuisvestingsplannen te waarborgen.

Een aanvullende factor is de verhoging van de opslag naar 25% ten opzichte van 2021. Deze aanpassing leidt tot een aanzienlijke extra financiële last en versterkt de noodzaak om de dekking te herzien.

Gezien de financiële uitdagingen is een herziening van de financiële dekking noodzakelijk.

Communicatie/burgerparticipatie

Na besluitvorming door de raad rapporteert het college over de projecten die binnen de uitvoeringsperiode vallen via de reguliere jaarlijkse cyclus van Programma & Overzicht onderwijshuisvesting.

Vervolg

Na vaststelling van het IHP worden de projecten verder uitgewerkt. De raad blijft betrokken doordat elke investering afzonderlijk wordt getoetst aan het IHP en inclusief financiële onderbouwing ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Bijlage(n)

- Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting 2021 – 2041 (herijking2024)

Elburg, 8 april 2025

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma